

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ 2023-2024
Β' ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΠΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ (ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΟΙΚΙΑΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ): 90 ΛΕΠΤΑ

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΕΚΑ (10) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ

(για τους εξεταζόμενους)

- Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
- Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
- Να μην αντιγράψετε τις ερωτήσεις** στο τετράδιο απαντήσεων.
- Να μη φαίνεται στο τετράδιο απαντήσεων το όνομά σας.
- Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης.**
- Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δέκα (10) ερωτήσεις.

Να απαντήσετε και τις δέκα (10) ερωτήσεις.

Η κάθε ερώτηση βαθμολογείται με έξι (6) μονάδες.

Ερώτηση 1

Με βάση τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο καταναλωτής έχει συγκεκριμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις, τα οποία καθορίζουν τη συμπεριφορά ενός σωστού καταναλωτή.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται ορισμένα από τα δικαιώματα του καταναλωτή (Στήλη Α΄). Να αντιστοιχίσετε το κάθε δικαίωμα της Στήλης Α΄ με το περιεχόμενό του που φαίνεται στη Στήλη Β΄. Για κάθε στοιχείο της Στήλης Α΄ αντιστοιχεί ένα στοιχείο της Στήλης Β΄.

Να σημειώσετε στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό της Στήλης Α΄ και δίπλα το γράμμα της Στήλης Β΄ που αντιστοιχεί σε αυτόν.

Στήλη Α΄

Στήλη Β΄

1. Δικαίωμα της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας	A. Οι καταναλωτές έχουν δικαίωμα να ζουν και να εργάζονται σε ένα περιβάλλον που δεν είναι απειλητικό για την ευημερία των σημερινών και των μελλοντικών γενεών.
2. Δικαίωμα της πληροφόρησης	B. Οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν ότι τα συμφέροντά τους λαμβάνονται υπόψη κατά τη θέσπιση των νόμων.
3. Δικαίωμα της εκπροσώπησης	Γ. Οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται συχνά, σωστά και αξιόπιστα, ώστε να πραγματοποιούν σωστές αγορές.
4. Δικαίωμα στην αειφόρο κατανάλωση	Δ. Οι καταναλωτές θα πρέπει να προστατεύονται από προϊόντα τα οποία είναι επικίνδυνα.

(Μονάδες 4)

(β) Να αναφέρετε **δύο (2)** υποχρεώσεις του καταναλωτή.

(Μονάδες 2)

Ερώτηση 2

Σύμφωνα με τον Τζέιμς Μαρσία, κάθε άτομο στην εφηβεία ανήκει σε μία κατηγορία ταυτότητας, με βάση το αν έχει διερευνήσει ή όχι τις διάφορες επιλογές του και αν έχει πάρει μια σταθερή απόφαση σχετικά με διάφορους τομείς της ζωής του.

Να επιλέξετε **μία (1)** μόνο απάντηση για κάθε ερώτημα πολλαπλής επιλογής, σημειώνοντας στο τετράδιο απαντήσεων το γράμμα του ερωτήματος (α - γ) με την αντίστοιχη απάντηση (i.- iv.).

(α) Στη δοτή ταυτότητα, τα άτομα:

- i. αλλάζουν εύκολα απόψεις και συμπεριφορά
- ii. δεσμεύονται στις προσωπικές τους επιλογές
- iii. δεσμεύτηκαν πρόωρα σε μία ταυτότητα χωρίς καθόλου διερεύνηση
- iv. εξακολουθούν να διερευνούν χωρίς να έχουν δεσμευτεί σε μία ταυτότητα.

(β) Στην κατακτημένη ταυτότητα, τα άτομα:

- i. δεσμεύονται στις προσωπικές τους επιλογές
- ii. εξακολουθούν να διερευνούν και αμφισβητούν συχνά τον εαυτό τους
- iii. διαθέτουν χαμηλή αυτοεκτίμηση
- iv. προτιμούν έναν συμβατικό τρόπο ζωής και είναι συνήθως αυταρχικά.

(γ) Στη διάχυση ταυτότητας, τα άτομα:

- i. έχουν αυτονομία και ανεξαρτησία
- ii. δημιουργούν ικανοποιητικές σχέσεις
- iii. ακόμη να διερευνήσουν και να δεσμευτούν σε μία ταυτότητα
- iv. έχουν υψηλή σχολική επίδοση και θετική κοινωνική συμπεριφορά.

(Μονάδες 6)

Ερώτηση 3

Ο ανθρώπινος οργανισμός για να μπορέσει να λειτουργήσει χρειάζεται ενέργεια, την οποία προσλαμβάνει καθημερινά από τις τροφές.

(α) Να ονομάσετε τα **τρία (3)** θρεπτικά συστατικά των τροφών τα οποία δίνουν ενέργεια στον οργανισμό.

(Μονάδες 3)

(β) Να ονομάσετε **μία (1)** μονάδα μέτρησης της ενέργειας που παίρνουμε από τις τροφές.

(Μονάδα 1)

(γ) Για τη διατήρηση του ιδανικού σωματικού βάρους και την αποφυγή εμφάνισης διαφόρων ασθενειών, ο άνθρωπος πρέπει να βρίσκεται σε ενεργειακό ισοζύγιο.

Να περιγράψετε τις **δύο (2)** πιο κάτω περιπτώσεις ενεργειακών ισοζυγίων:

- i. Θετικό ενεργειακό ισοζύγιο
- ii. Αρνητικό ενεργειακό ισοζύγιο

(Μονάδες 2)

Ερώτηση 4

Η περίοδος της εφηβείας αποτελεί μία κρίσιμη ηλικιακή περίοδο για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας του ατόμου και κάποιοι ψυχοκοινωνικοί παράμετροι, όπως η ενσυναίσθηση και η κοινωνικοποίηση, συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στη δημιουργία και διατήρηση σημαντικών διαπροσωπικών σχέσεων.

Πιο κάτω παρατίθενται φράσεις οι οποίες πιθανόν να διατυπώθηκαν κατά τη συζήτηση μεταξύ δύο μαθητών/μαθητριών. Ποιες από αυτές τις φράσεις φανερώνουν την ικανότητα της ενσυναίσθησης;

Να σημειώσετε στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό της κάθε φράσης (i. – vi.) και δίπλα από αυτόν τη δήλωση **Δείχνει** ή **Δεν Δείχνει** ενσυναίσθηση.

- i. «Είμαι εδώ να σε ακούσω».
- ii. «Σκέψου θετικά».
- iii. «Και εγώ το πέρασα αυτό».
- iv. «Πώς μπορώ να σε βοηθήσω»;
- v. «Δεν θα αλλάξει κάτι με το να κάνεις έτσι».
- vi. «Καταλαβαίνω ότι είναι μια δύσκολη περίοδος για σένα».

(Μονάδες 6)

Ερώτηση 5

(α) Να συμπληρώσετε τα κενά των πιο κάτω προτάσεων, οι οποίες αφορούν στην έννοια της υγείας.

Να μεταφέρετε στο τετράδιο απαντήσεων μόνο τους αριθμούς (i. - iii.) και να γράψετε δίπλα από αυτούς την απάντησή σας.

Η ολιστική έννοια της υγείας περιλαμβάνει όλες τις διαστάσεις της, οι οποίες είναι η σωματική, η (i) _____, η ψυχική, η πνευματική και (ii) _____, που είναι (iii) _____ μεταξύ τους.

(Μονάδες 3)

(β) Να χαρακτηρίσετε με **Ορθό** ή **Λάθος** τις πιο κάτω δηλώσεις:

- i. Η δημόσια υγεία ασχολείται με την υγεία ολόκληρου του πληθυσμού μίας χώρας.
- ii. Η αναβάθμιση του κοινωνικού περιβάλλοντος αποτελεί ρόλο της αγωγής υγείας.
- iii. Η πρόληψη των νοσημάτων είναι καλύτερη από τη θεραπεία.

Να σημειώσετε στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό της κάθε δήλωσης (i.- iii.) με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό.

(Μονάδες 3)

Ερώτηση 6

(α) Οι έφηβοι/έφηβες για να αναπτύξουν υγιείς σχέσεις, χρειάζεται να μπορούν να αξιολογούν μία σχέση, αναγνωρίζοντας τα μη υγιή σημάδια σε αυτή.

Πιο κάτω παρατίθενται δηλώσεις οι οποίες αποτελούν ενδεικτικά χαρακτηριστικά υγιών και μη υγιών σχέσεων.

Να σημειώσετε στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό της κάθε δήλωσης (i. – iv.) και δίπλα από αυτόν τον χαρακτηρισμό **Υγιής** ή **Μη Υγιής**.

- i. Ο/η σύντροφός σου προσπαθεί να σε κάνει να του/της μοιάσεις.
- ii. Αφιερώνεις χρόνο στον εαυτό σου.
- iii. Αποφασίζετε μαζί με τον/τη σύντρόφό σου για το πώς θα περάσετε τον χρόνο σας.
- iv. Ζητάς συγγνώμη, ακόμα και όταν δεν φταις εσύ.

(Μονάδες 4)

(β) Η βία που στρέφεται εναντίον ενός προσώπου εξαιτίας των έμφυλων νορμών, αναγνωρίζεται ως έμφυλη βία.

Να ονομάσετε **τέσσερις (4)** μορφές τις οποίες μπορεί να λάβει η έμφυλη βία.

(Μονάδες 2)

Ερώτηση 7

(α) Διάφορα εκπαιδευτικά εργαλεία/μοντέλα υγιεινής διατροφής (π.χ. «Το Πιάτο μου», «Πυραμίδα Μεσογειακής Δίαιτας» και «Πυραμίδα Υγιεινής Διατροφής»), έχουν αναπτυχθεί με σκοπό την εκπαίδευση του γενικού πληθυσμού σε βασικές γνώσεις που αφορούν τον υγιεινό τρόπο ζωής και τις αρχές της σωστής διατροφής.

Να ονομάσετε τις **τρεις (3)** βασικές αρχές σωστής διατροφής τις οποίες προωθούν τα εργαλεία/μοντέλα αυτά.

(Μονάδες 3)

(β) Να χαρακτηρίσετε με **Ορθό** ή **Λάθος** τις πιο κάτω δηλώσεις.

Να σημειώσετε στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό της κάθε δήλωσης (i. - iii.) με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό.

- i. Η Πυραμίδα Μεσογειακής Διατροφής συστήνει την κατανάλωση μεγάλης ποσότητας μακαρονιών και άσπρου ψωμιού.
- ii. Σύμφωνα με το μοντέλο «Το πιάτο μου», η ποσότητα τροφής η οποία πρέπει να καταναλώνεται από την κάθε ομάδα τροφής ξεχωριστά, είναι ίδια για όλα τα άτομα.
- iii. Το γάλα, το τυρί και το γιαούρτι αναφέρονται ως ξεχωριστές τροφές στο μοντέλο «Το πιάτο μου».

(Μονάδες 3)

Ερώτηση 8

Η καταναλωτική συμπεριφορά αφορά ένα σύνθετο φαινόμενο που εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες, οι οποίοι αλληλοεπηρεάζονται. Μερικοί από τους παράγοντες αυτούς βοηθούν στον προσδιορισμό, στην ερμηνεία και στην πρόγνωση της καταναλωτικής συμπεριφοράς.

(α) Να ονομάσετε τη **βασική κατηγορία** παραγόντων στην οποία εμπίπτει το κάθε ένα από τα πιο κάτω σενάρια:

- i. «Γνωστή εταιρεία fast food προσφέρει συγκεκριμένα προϊόντα σε κάθε χώρα, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες και τις προτιμήσεις των καταναλωτών της. Για παράδειγμα, στην Ινδία, προσφέρει μπέργκερ κοτόπουλο με καυτερά μπαχαρικά, ενώ στις μουσουλμανικές χώρες δεν προσφέρει κανένα προϊόν με μπέικον ή χοιρινό».
- ii. «Ένα άτομο τα οποίο δεν έχει πει ποτέ αναψυκτικά κατά την παιδική του ηλικία και του οποίου οι γονείς τα έχουν περιγράψει ως «ανθυγιεινά» προϊόντα, τότε πιθανόν να μην τα καταναλώνει ούτε ως ενήλικας, σε σύγκριση με άλλα άτομα που κατανάλωναν από πολύ μικρή ηλικία αναψυκτικά».

(Μονάδες 3)

(β) Να αναφέρετε άλλες **τρεις (3)** κατηγορίες παραγόντων, εκτός από αυτές που αναφέρατε στο υποερώτημα (α), οι οποίες επηρεάζουν την καταναλωτική συμπεριφορά ενός ατόμου.

(Μονάδες 3)

Ερώτηση 9

Το φαινόμενο της εφηβικής εγκυμοσύνης αποτελεί παγκοσμίως ιατρικό και κοινωνικό ζήτημα, το οποίο επιφέρει πολλές επιπτώσεις. Ο οικογενειακός προγραμματισμός κρίνεται αναγκαίος, με τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση των νέων να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του.

(α) Η έλλειψη πρόσβασης στην ολοκληρωμένη πληροφόρηση για τις μεθόδους αντισύλληψης συμβάλλει στην αύξηση του φαινομένου της εφηβικής εγκυμοσύνης.

Να αναφέρετε άλλον **έναν (1)** παράγοντα στον οποίο οφείλεται η μεγάλη πιθανότητα τυχαίας εγκυμοσύνης στην εφηβεία, εκτός από την ελλιπή έγκυρη ενημέρωση για την αντισύλληψη.

(Μονάδες 1)

(β) Να ονομάσετε **μία (1)** μέθοδο αντισύλληψης η οποία, εκτός από πρόληψη της ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης, παρέχει και προστασία έναντι της μετάδοσης σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων.

(Μονάδα 2)

(γ) Να αναφέρετε **τρεις (3)** προδιαγραφές βάσει των οποίων ένα ζευγάρι θα ήταν επωφελές να επιλέξει μια μέθοδο αντισύλληψης, εκτός από την παροχή προστασίας από τα Σ.Μ.Ν.

(Μονάδες 3)

Ερώτηση 10

(α) Για την αποφυγή των οδικών συγκρούσεων και την ασφαλή χρήση του οδικού δικτύου, έχουν αναπτυχθεί πινακίδες σήμανσης.

Να ονομάσετε τις **τρεις (3)** κατηγορίες στις οποίες διαχωρίζονται οι πινακίδες σήμανσης.

(Μονάδες 3)

(β) Να χαρακτηρίσετε με **Ορθό** ή **Λάθος** τις πιο κάτω δηλώσεις.

Να σημειώσετε στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό της κάθε δήλωσης (i.-ii) με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό.

- i. Η οδική ασφάλεια αφορά μόνο τους οδηγούς, συμπεριλαμβανομένων των οδηγών μοτοσικλετιστών και ποδηλατών.
- ii. Το περιεχόμενο του Κ.Ο.Κ. περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, οδηγίες για τη σωστή χρήση του δικτύου και τα σήματα τροχαίας.

(Μονάδες 3)

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄
ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ Β΄

ΜΕΡΟΣ Β΄: Αποτελείται από τέσσερις (4) ερωτήσεις.
Να απαντήσετε και τις τέσσερις (4) ερωτήσεις.
Η κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

Ερώτηση 1

(α) Σε ένα πληροφοριακό έντυπο σχετικό με την υγιεινή διατροφή αναγράφεται η πιο κάτω οδηγία:

«Συστήνεται η κατανάλωση τροφίμων με υψηλή περιεκτικότητα σε φυτικές ίνες και χαμηλή περιεκτικότητα σε ‘κρυφή ζάχαρη’».

- i. Να αναφέρετε **δύο (2)** λόγους που να δικαιολογούν τη σημαντικότητα των φυτικών ινών για τον ανθρώπινο οργανισμό. (Μονάδες 2)
- ii. Να εξηγήσετε τον όρο «κρυφή ζάχαρη». (Μονάδα 1)
- iii. Να ονομάσετε **δύο (2)** τροφές πλούσιες σε «κρυφή ζάχαρη». (Μονάδες 2)

(β) Να αντιστοιχίσετε τις κατηγορίες υδατανθράκων στη Στήλη Α΄, με τις πληροφορίες της Στήλης Β΄.

Να μεταφέρετε στο τετράδιο απαντήσεων τα γράμματα της Στήλης Α΄ και να γράψετε δίπλα από κάθε γράμμα τον αριθμό της Στήλης Β΄ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση (π.χ. Α – 1).

Στήλη Α΄	Στήλη Β΄
A. Σακχαρόζη	1. Κάποια άτομα έχουν δυσανεξία σε αυτή την κατηγορία υδατανθράκων
B. Λακτόζη	2. Βρίσκεται κυρίως στα φρούτα και στο μέλι
Γ. Άμυλο	3. Είναι η κοινή ζάχαρη
Δ. Φρουκτόζη	4. Βρίσκεται κυρίως στα δημητριακά, στα αμυλούχα λαχανικά και στα όσπρια
E. Φυτικές ίνες	5. Αυτή η κατηγορία υδατανθράκων, βρίσκεται κυρίως στη φλούδα των φυτικών τροφών

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 2

(α) Η κυρία Μαρία πρόσφατα αντιμετωπίζει πρόβλημα με υψηλή χοληστερόλη στο αίμα. Ο γιατρός της, μεταξύ άλλων, της συνέστησε να αποφεύγει την κατανάλωση τροφών πλούσιων σε κορεσμένα λίπη και να προτιμά τροφές πλούσιες σε ω-3 λιπαρά οξέα.

Να εξηγήσετε την επίδραση του καθενός από τα πιο κάτω θρεπτικά συστατικά στα επίπεδα χοληστερόλης στο αίμα:

- i. Κορεσμένα λίπη
- ii. Ω-3 λιπαρά οξέα

(Μονάδες 2)

(β) Να χαρακτηρίσετε με **Ορθό** ή **Λάθος** τις πιο κάτω δηλώσεις.

Να γράψετε στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό της κάθε δήλωσης (i. – iv.) με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό.

- i. Το ελαιόλαδο μειώνει τόσο την «κακή» (LDL) όσο και την «καλή» (HDL) χοληστερόλη στο αίμα.
- ii. Η υδρογόνωση είναι μία χημική μέθοδος που μετατρέπει τα στερεά λίπη σε υγρά.
- iii. Η χοληστερόλη χρησιμοποιείται από τον οργανισμό για τη σύνθεση ορμονών, χολής και βιταμίνης D.
- iv. Τα επίπεδα της ολικής χοληστερόλης στο αίμα δεν πρέπει να ξεπερνούν τα 300 mg/dl.

(Μονάδες 4)

(γ) Να επιλέξετε **μία (1)** μόνο απάντηση για κάθε ερώτημα πολλαπλής επιλογής, σημειώνοντας στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό του ερωτήματος (Γ1 – Γ2) με την αντίστοιχη απάντηση (i.- iv.).

(Γ1) Η καθημερινή ποσοστιαία αναλογία ενέργειας από το λίπος πρέπει να είναι γύρω στο:

- i. 30% της συνολικής ενέργειας
- ii. 15% της συνολικής ενέργειας
- iii. 55% της συνολικής ενέργειας
- iv. 70% της συνολικής ενέργειας

(Γ2) Τα υδρογονωμένα λίπη (trans) αυξάνουν την πιθανότητα εμφάνισης καρδιαγγειακών παθήσεων αφού:

- i. αυξάνουν την κακή χοληστερόλη (LDL)
- ii. μειώνουν την καλή χοληστερόλη (HDL)
- iii. μειώνουν τα τριγλυκερίδια
- iv. το i. και ii.

(Μονάδες 4)

Ερώτηση 3

Ο εαυτός, ως σύνθετη έννοια, αποτελείται από διαφορετικές διαστάσεις, ενώ υπάρχει γενική συμφωνία για τις βασικές του συνιστώσες.

(α) Να αντιστοιχίσετε τις διαστάσεις του εαυτού της Στήλης Α΄ με τα στοιχεία της Στήλης Β΄.

Στήλη Α΄

1. Σωματική διάσταση
2. Συναισθηματική διάσταση
3. Νοητική διάσταση
4. Κοινωνική διάσταση
5. Ηθική διάσταση

Στήλη Β΄

- A. Ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων
- B. Υγιεινή διατροφή και τακτική άσκηση
- Γ. Ατομικό αξιακό σύστημα
- Δ. Διαχείριση θυμού
- E. Επίλυση μίας προβληματικής κατάστασης

Να σημειώσετε στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό της Στήλης Α΄ και δίπλα το γράμμα της Στήλης Β΄ που αντιστοιχεί σε αυτόν.

(Μονάδες 5)

(β) Να συμπληρώσετε την πιο κάτω πρόταση, γράφοντας τη λέξη που λείπει στο τετράδιο απαντήσεων.

Οι δύο βασικές συνιστώσες της έννοιας του εαυτού είναι

η _____ και η αυτοεκτίμηση.

(Μονάδα 1)

(γ) Πιο κάτω παρατίθενται χαρακτηριστικά που αφορούν είτε σε άτομα με υψηλή αυτοεκτίμηση είτε σε άτομα με χαμηλή αυτοεκτίμηση.

Να σημειώσετε στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό του κάθε χαρακτηριστικού (i. – iv.) και δίπλα από αυτόν τη δήλωση **Υψηλή** ή **Χαμηλή** αυτοεκτίμηση.

- i. Παρέχει βοήθεια στους συνανθρώπους του.
- ii. Επηρεάζεται πολύ από τα αρνητικά σχόλια των άλλων.
- iii. Κάνει έντονη κριτική στους άλλους.
- iv. Ολοκληρώνει τις υποχρεώσεις του.

(Μονάδες 4)

Ερώτηση 4

Το Κατάρ έχει δεχτεί έντονες κριτικές από ομάδες ανθρωπίνων δικαιωμάτων σχετικά με τη μεταχείριση των μεταναστών εργαζομένων, οι οποίοι μαζί με άλλους ξένους αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της χώρας. Μια 48 σελίδων έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας, *Reality Check 2021*, αναφέρει ότι πρακτικές όπως - μεταξύ άλλων - η παρακράτηση μισθών εξακολουθούν να είναι διαδεδομένες, παρά τις εργασιακές μεταρρυθμίσεις του 2014. Η κυβέρνηση του Κατάρ ανέφερε ότι το εργασιακό της σύστημα είναι ακόμη σε εξέλιξη, αλλά αρνήθηκε τους ισχυρισμούς της έκθεσης ότι χιλιάδες μετανάστες εργαζόμενοι υφίστανται εκμετάλλευση.

Η Διεθνής Αμνηστία και άλλες ομάδες ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουν ηγηθεί των εκκλήσεων προς τη FIFA να αποζημιώσει τους μετανάστες εργάτες στο Κατάρ για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θέτοντας στην άκρη 440 εκατ. δολάρια, που αντιστοιχούν στα χρηματικά έπαθλα του Μουντιάλ.

Πηγή: <https://www.capital.gr/diethni/3681981/to-amfilegomeno-mountial-tou-katar-diafthora-parabiaseis-anthropinon-dikaiomaton-kai-ekmetalleusi-ergazomenon>

Η εμπορία προσώπων είναι ένα εγκληματικό φαινόμενο με διεθνείς διαστάσεις και μεγάλη κερδοφορία.

(α) Να εντοπίσετε τη μορφή εμπορίας προσώπων η οποία αναφέρεται στο πιο πάνω δημοσίευμα.

(Μονάδα 2)

(β) Να γράψετε άλλες **τέσσερις (4)** μορφές εμπορίας προσώπων, εκτός από αυτή που αναφέρεται στο δημοσίευμα.

(Μονάδες 4)

(γ) Να ονομάσετε **τέσσερα (4)** αίτια της εμπορίας προσώπων.

(Μονάδες 4)

**ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ
ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ**

Στο Δειγματικό Δοκίμιο περιλαμβάνονται ερωτήσεις από όλη τη διδακτέα ύλη όπως έχει καθοριστεί στα Πλαίσια Μάθησης. Η Εξεταστέα Ύλη θα ανακοινωθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.